

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

276. An Regulares possint commutare, vel dispensare votum
peregrinationis ultra duas dietas? Ex p. 3. tract. 2. res. 121.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

2. Restat modò respondere ad cætera argumenta quæ adducit Peregrinus; & ad illud fundatum supra dictam clausulam appositam nominatim à sacra Pœnitentiaria, *adita confessione, & non aliter*, &c. respondeo quòd dicta littera sacra Pœnitentiariæ emanant in fauorem particularium personarum, & ideo non est mirum si Summus Pontifex velit tales gratias concedere cum illo onere & conditione; sicut autem dicendum est in casu nostro; nam priuilegium conceditur integro Ordini Religiosorum, quo casu magis favorabile censetur, & ideo latè interpretandum est, vt late probat Tamburinus loco citato; vnde non sequitur id, quòd intendit Peregrinus. Ex quibus etiam patet responsio ad secundum argumentum. Ad tertium verò vbi asserit quòd persona prudentis est semper cum potest incedere per viam tutam, sic etiam est facere suas actiones tutas dum potest, & non exponere illas sub opinione Doctorum. Respondeo quòd quando quis operatur cum opinione probabili, operatur tutè, & incedit per viam tutam, & tutas facit suas operationes, & reuera ita est, vt asserunt omnes Doctores. Vnde relictò Io. Sancius in *selectis disp. 44. numer. 66.* obseruat, quòd dum communitur inquit Doctores inter opiniones probabiles dari vnam securiorem, & tutiorem altera, non ita est intelligendum, quòd maius periculum incidendi in culpam inueniunt potest, vnam opinionem sectando, quam aliam, nam cum quilibet opinio probabilis tutam reddat conscientiam in operando, non minus tutus erit operans iuxta vnam, quam iuxta aliam opinionem. Ita ille, & hæc dicta sufficiant circa opiniones, & defensiones Peregrini.

RESOL. CCLXXVI.

An Regulares possint commutare, vel dispensare votum peregrinationis ultra duas dietas: Ex p. 3. tr. 2. R. 1. 2. r.

§. 1. Peregrinus in *compend. nostrorum priuilegiorum, part. 1. titul. absolutio, §. 12.* negatiuam sententiam docet, & duas dietas Sanchez de *matr. tom. 3. lib. 8. disp. 1. 6. n. 1.* Bartholomæus à S. Faustino in *thef. Relig. q. 1. 7. n. 1.* & alij asserunt esse viginti leucas. Sed noster Molfesius in *summa, tom. 1. tract. 1. 1. c. 1. §. n. 1. 34.* docet, quòd votum peregrinationis vltra duas dietas intelligitur de peregrinatione, quæ duobus diebus compleri nequit, & ad summum est sexaginta miliariorum, & ita se habet communis praxi. Ita Molfesius, quod est valde notandum.

2. Verum non desinat hic adnotare, quod noster P. Alfonso de Leone in *tractat. de offi. io, & potest. Confessor. tom. 2. recollect. 10. numero 173.* tenet, Regulares posse dispensare, & commutare vota peregrinationis vltra duas dietas, & hoc per expressum priuilegium, quod habetur in *compend. priuileg. Congregationis sanctæ Mariæ Eulsiensis, ver. dispensatio.*

RESOL. CCLXXVII.

An Regulares vigore priuilegiorum possint dispensare ratione alicuius urgentis necessitatis in voto castitatis absolute, in quo casu potest Episcopus dispensare? Ex p. 6. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 50.

§. 1. Vniuersum est dubium: pro quo suppono certum esse vota referuata, siue sint vota castitatis, siue Religionis, non ita amare ac rigide accipienda esse, vt nunquam liceat Episcopis in illis dispensa-

re; licet enim illis in his votis castitatis perpetua, ac religionis (& idem de cæteris referuatis) dispensare etiam cum solutis, & non cohiſtatis, vt incant matrimonium, quando magnum periculum incontinentiæ imminet; & non est facilis aditus ad Summum Pontificem præ paupertate, aut alia causa; quia non est credendum esse mentem Summi Pontificis velle in tali casu referuare sibi hæc vota: neque est verisimile velle eum, vt animæ laqueis voluntariis irretitæ in eo periculo sine remedio relinquantur. Et ita docent expresse Sanchez *lib. 8. de Matr. disp. 9. n. 22.* Syluester *verb. votum 4. quest. 4.* Nauarrus in *summa Latin. c. 12. num. 76.* Palatinus in *4. disp. 38. disp. 2. col. 9. vers. & quidem Episcopus Henriquez lib. 6. de penitentia, cap. 14. n. 7. in commento lit. P, & lib. 7. de Indulgentiis, cap. 90. num. 6 in commento lit. B, Sà in summa verb. votum, vbi de voti irratione, num. 1. Valentia 2. 2. disp. 22. quest. 6. punct. 7. col. 10. vers. ex quo sequitur. Aragonius 2. 1. quest. 88. articulo 12 & alij communiter.*

2. Nec solum quando imminet periculum solius incontinentiæ ex mora, & Summus Pontifex non potest commodè adiri, potest Episcopus in voto castitatis, aut religionis dispensare; sed etiam si aliud quodecumque graue periculum imminet, vt grauis scandali, vel magni detrimenti tertiæ persona; qua ratione asserit Sanchez *lib. 8. de Matr. d. 9. n. 22. post medium, se hæc de re consultum censuisse, potuisse Episcopum dispensare cum iuvene, qui voto Religionis adstrictus virginem deflorauerat, ac grauidam effecerat volebatque eius famæ consulere eam dicens, eratque periculum in mora, quia si dispensatio Pontificia expectaretur, impediretur matrimonium à consanguineis iuuenis, qui illi repugnabant, ac mutaretur iuuenis voluntas quæ non tam firma erat, quin facile mutari posset, ac de facto dispensasse Episcopum? & ita docet idem Sanchez à legatus, & fauent Syluester *verb. votum 4. q. 4.* & Henriquez *lib. 6. de penitentia, c. 14. n. 7. in commento lit. P, & lib. 6. de Indulgentiis, c. 90. n. 6. in commento lit. B.* qui non limitantur periculum ad incontinentiam, sed generaliter dixerunt posse Episcopum dispensare, quando nequit adiri Papa, nisi periculum interueniat in mora; & idem sentiunt omnes Doctores, qui generaliter hæc de re loquentes, affirmant ob incontinentiæ periculum, vel aliam grauem causam occurrentem posse Episcopum dispensare, si Summus Pontifex facile adiri non potest. Ita Doctores *loc. cit.**

3. Hoc supposito ad dubium propositum affirmatiuè respondet Croulers in *Regulam S. Francisci, cap. 7. lect. 29. fol. 78.* vbi sic ait. Dubitare tamen hoc loco aliquis potest, quòd cum Mendicantes dispensare possint in omnibus votis, in quibus possunt Episcopi: verum sicut Episcopi dispensant in voto absoluto castitatis, & Religionis, quando vouens taliter est constitutus, vt propter incontinentiam votum eiusmodi sit ipsi maxime periculosum, nec est facilis votum habenti accessus ad Pontificem, vel propter paupertatem, vel propter distantiam, & interim vrget, vt dictum est, periculum incontinentiæ: vtrum, inquam; in tali casu non possint Mendicantes dispensare, vel commutare per priuilegia sua? Negat Sanch. *1. 4. oper. Moral. c. 43. n. 7.* Ratio eius est, quia in tali casu votum eiusmodi est verè referuatum, ac dispensatio verè cadit in materiam referuata; & ideo casus illi non censentur Episcopales, nec Episcoporum iuri ordinario subiecti; sed per accidens potest Episcopus in illis dispensare, ex quadam benigna voluntatis referuantis interpretatione. Verum ego non video, quomodo per accidens tantum hoc possit Episcopus: quandoquidem ipsemet Sanchez *c. 40. n. 25.* doceat, quòd seclusa referuatione, sit integrum Episcopis dispensare in suis Diocesibus in omnibus votis, sicut Pontifici in toto orbe; quod cum

batur, paulo post initium, 2. ref. Secundo votum, & in to 4. tr. 3. Ref. 19 ex eius doctrina diuersis illius §§ signat in §. Sed eius a lin. 5. & in tom 8. tr. 4. Ref. 38 §. vic. cursum in aliis §§. eam notationum.

Sup. hoc supra in R. 267. à §. sed ego, & §. vit. & in tom 3. tr. 3. R. 4. §. vnde; & seqq. & in Ref. 3. not. 1. huius Ref. §. Obseruandū, & seq. & in Ref. 4. in eodem §. in fl. 12.